

(6ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ದಿ ಫಯರಿ ಟೋಪಾಜ್ (ಟೋಪಾಜ್ ಪೈರ), ದಿ ಎಮರಾಲ್ಡ್ ಬೆಲ್ವೀಡ್ (ಎರಿಯೋನೆಮಿಸ್ ಅಲಿಸಿ) ಇತ್ಯಾದಿ ಅನ್ಯರ್ಥಕ ನಾಮಧೇಯಗಳು. ಹೀಗಾಗಿ ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು 'ಹಾರಾಡುವ ಆಭರಣಗಳು' ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ 325ರಿಂದ 340 ಪ್ರಭೇದಗಳಿದ್ದು, ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾ, ಮಧ್ಯ ಅಮೆರಿಕಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾ ಖಂಡಗಳು ಹಾಗೂ ಆಸುಪಾಸಿನ ದ್ವೀಪ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಹೂವುಗಳ ಮಕರಂದ. ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ದನೆಯ ಕೊಳವೆಯಾಕಾರದ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಹಳದಿ ಹೂವುಗಳೆಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಕರಂದ ಹೀರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊಕ್ಕು ಉದ್ದವಿದ್ದು ಮತ್ತು ಮುಂಚಾಚ ಬಹುದಾದ ಸೀಳು ನಾಲಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಕರಂದ ಹೀರಲು ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿ ಹೂವೊಂದಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದರ ಗದ್ದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಆ ಹೂವಿನ ಪರಾಗರೇಣುಗಳು, ಮತ್ತೊಂದು ಹೂವಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೂವಿನ ಶಲಾಕಾಗ್ರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶರ್ಕರ ಪಿಷ್ಟಾದಿಗಳು ಹೂಗಳ ಮಕರಂದದಿಂದಲೇ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅವಶ್ಯಕ ಸಸಾರಜನಕ (ಪ್ರೋಟೀನ್)ಗಳ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹುಳುಹುಪ್ಪಟೆಗಳನ್ನೂ ಇವು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.

ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾರುವಾಗ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಬಡಿಯದೆ ಈಜುಗಾರರ ರೀತಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 15ರಿಂದ 80 ಸಲ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ, ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಜತೆಗೆ ಹಾರುತ್ತಲೇ ಹೂವಿನ ಮಕರಂದ ಹೀರುವುದೂ ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿ. ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರೈಂಕಾರ ಶಬ್ದದಿಂದಾಗಿಯೇ ಇವುಗಳಿಗೆ ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ.

ಈ ಪುಟ್ಟ ಖಿಗಗಳ ಹಾರುವ ವೇಗ ಗಂಟೆಗೆ 45 ಕಿ.ಮೀ. ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇಹ ಪುಟ್ಟದಿದ್ದರೂ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾರಿ ಕ್ರಮಿಸುವ ದೂರ ಕಡಿಮೆಯದೇನಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಮೆರಿಕದ ಫ್ಲೋರಿಡಾದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮೆಕ್ಸಿಕೊ ಖಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಟೆಕ್ಸಾಸ್‌ವರೆಗೂ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ರೈಂಕಾರ ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ವಲಸೆ ಪ್ರಯಾಣ ಆರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಕರಂದವನ್ನು ಕುಡಿದು ತನ್ನ ದೇಹ ತೂಕವನ್ನು ಶೇಕಡಾ

50ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಲಸೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 15ರಿಂದ 80 ಸಲ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಹಾರುವುದರಿಂದ ಇವು ಬದುಕುಳಿಯಬೇಕಾದ ಪ್ರತೀ 10 ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಲೇಬೇಕು.

ಇವುಗಳ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬದುಕು ಕೂಡ ರೋಚಕವೇ. ಹೂಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿ ಸೀಮಾಕ್ಷೇತ್ರ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಯು ಅತಿಕ್ರಮಿಸದಂತೆ ಅದು ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನೀಲಕಂಠ ಹಕ್ಕಿ, ಜೇನ್ಸೋಣ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಪತಂಗಗಳು ತಾನು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊರ ದಬ್ಬುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿ ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಯು ಜೇಡದ ಬಲೆ, ಸಸ್ತು ಮೂಲದ ಮೃದು ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹಾಗೂ ಕಲ್ಲು ಹೂವುಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ತಂದು ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಗೂಡು 2 ಇಂಚುಗಳಿಗಿಂತ ದಪ್ಪವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪುಟ್ಟ ಗೂಡು ಸಿದ್ಧವಾದೊಡನೆಯೇ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಯು ಸವಾಗಮಕ್ಕಾಗಿ ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿಯೆಡೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತದೆ.

ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿಯು ಮರಿಗಳ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿ ಗೂಡಿನೊಳಗೆ ಬೀನ್ಸ್, ಬೀಜದ ಅರ್ಧ ಗಾತ್ರವಿರುವ ಎರಡು ಬಿಳಿ ತತ್ತಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಕಾವು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರ ಬಂದ ಮರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಜೇಡದ ಬಲೆಯ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಗೂಡೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಗುಣದಿಂದಾಗಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾ ಮರಿಗಳ ಆರಾಮದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಗೂಡಿನೊಳಗೆ ಬೆಳೆದಂತಹ ಮರಿಗಳು ಹಾರುವುದನ್ನು ಕಲಿತು ಹೊರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತವೆ.

ನಗರೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಆವಾಸಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಪುಟ್ಟ ಖಿಗಗಳು ತಮ್ಮ ನೆಲೆಗಳನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅತೀ ಸಣ್ಣ ದೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪರಿಸರದಲ್ಲಾಗುವ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಸಹ ದುರಂತಮಯ ಆಗಬಲ್ಲವು. ಇದರ ಜತೆಗೆ ಹೂಗಿಡಗಳೂ ಹೂಗಳ ಪರಾಗ ಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ರೈಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಬದುಕಿಗೂ ಮಾರಣಾಂತಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ.